

Nume:

Prenume:

Clasă:

Școală:

.....

colecția

foarte bine!

ÎNVĂȚARE DE CONSOLIDARE[®]

antrenament

Acest auxiliar didactic este aprobat pentru utilizarea în unitățile de învățământ preuniversitar prin O.M.E.N. nr. 5318/21.11.2019.

Lucrarea este elaborată în conformitate cu Programă școlară în vigoare, aprobată prin O.M.E.N. nr. 3393/28.02.2017.

Redactare: Daniel Mitran, Ramona Rossall

Tehnoredactare: Iuliana Ene

Pregătire de tipar: Marius Badea

Design copertă: Mirona Pintilie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Gramatică 8 : fișe de lucru pe lecții și unități de învățare cu itemi și

teste de evaluare : teste inițiale, stadiale și finale, fișe de lucru,

propuneri de itemi pentru evaluare / Eliza-Mara Trofin (coord.),

Luminița Ardelean, Ioana Enescu, - Ed. a 16-a, reviz. și adăug.. -

Pitești : Paralela 45, 2020

ISBN 978-973-47-3250-0

I. Trofin, Eliza-Mara

II. Ardelean, Luminița

III. Enescu, Ioana

811.135.1

Copyright © Editura Paralela 45, 2020

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate,

iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.edituraparelela45.ro

ELIZA-MARA TROFIN
(coordonator)

**LUMINIȚA ARDELEAN • IOANA ENESCU • MARIANA GURTAVENTCO •
LIVIU IOANI • ADINA ELENA SASU**

GRAMATICĂ 8

FIȘE DE LUCRU

**pe lecții și unități de învățare
CU ITEMI ȘI TESTE DE EVALUARE**

Ediția a XVI-a, revizuită și adăugită

- Teste inițiale, stadiale și finale
- Fișe de lucru
- Propuneri de itemi pentru evaluare

Editura Paralela 45

1 Test inițial

SUBIECTUL I (60 de puncte)

- Citește cu atenție textul de mai jos, apoi rezolvă cerințele:

Omidă uriașă strivită între nori,
Vărgată cu cenușă, cu aur și cu sânge,
Lumina se târăște spre margine de zări
Și în gogoșa nopții tot mai adânc se strânge.

S-a-nchis grădina serii cu porți de abanos...
Dar mâine răsări-va din celălalt colț al vieții
Un flutur, ce va umple, învoalt și luminos,
Cu aripile-i albe tot cerul dimineții.

(Vasile Voiculescu, *Metamorfoză*)

A. Limba română

1. Transcrie, din textul dat, două cuvinte care conțin diftongi și un cuvânt cu vocale în hiat. (6 puncte)
.....
2. Scrie câte un sinonim pentru următoarele cuvinte din textul dat: *strivită*, *se târăște*, *margine*. (6 puncte)
.....
3. Precizează ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în fragmentul: Lumina se târăște spre margine de zări. (6 puncte)
.....
4. Numește funcția sintactică a cuvintelor subliniate: S-a-nchis grădina serii cu porți de abanos... (6 puncte)
.....
5. Motivează folosirea cratimei în structura *aripile-i*. (6 puncte)
.....

B. Înțelegerea textului

6. Menționează două trăsături ale textului liric, prezente în poezia citată. (6 puncte)
.....
7. Selectează, din textul dat, o metaforă. (6 puncte)
.....

8. Notează tipul de rimă din poezia dată și măsura ultimului vers. (6 puncte)

9. Explică, în 30-50 de cuvinte, rolul timpurilor verbale în poezia dată. (6 puncte)

10. Scrie un text de 50-80 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia cu privire la o semnificație a poeziei *Metamorfoză* de Vasile Voiculescu, ilustrând semnificația printr-o secvență comentată. (6 puncte)

SUBIECTUL AL II-LEA (30 de puncte)

Redactează o **narațiune** de 150-300 de cuvinte, în care să povestești o întâmplare care s-a petrecut în vacanța de vară.

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

- Vei scrie această compunere pe o foaie separată, pe care o vei adăuga în portofoliul personal.
- Vei primi 16 puncte pentru conținut și 14 puncte pentru redactare.

Se acordă **10 puncte** din oficiu. Total: **100 de puncte**.

2. Numește forma verbală (activă, pasivă, reflexivă) a verbelor:

- a) Profesorul laudă elevul.
 Elevul este lăudat de profesor.
 Elevul se laudă.
- b) Vântul împrăștie frunzele.
 Frunzele sunt împrăștiate de vânt.
 Frunzele se împrăștie.

FIȘA NR. 2

CONSTRUCȚII PASIVE CU VERBUL A FI

1. Scrie în tabelul de mai jos formele verbale pasive ale verbului *a lăuda* (la modurile predicative, la persoana I, numărul singular).

Modurile	Formele verbale pasive
I. Modurile personale	
<i>1. Modul indicativ</i>	
- prezent	•
- imperfect	•
- perfect compus	•
- perfect simplu	•
- mai-mult-ca-perfect	•
- viitor	•
- viitor anterior	•
<i>2. Modul conjunctiv</i>	
- prezent	•
- perfect	•
<i>3. Modul condițional-optativ</i>	
- prezent	•
- perfect	•
<i>4. Modul imperativ</i>	
II. Modurile nepersonale	
<i>1. Modul infinitiv</i>	
- prezent	•
- perfect	•
<i>2. Modul gerunziu</i>	•
<i>3. Modul participiu</i>	
<i>4. Modul supin</i>	

2. a) Subliniază componentele construcției sintactice pasive din exemplele de mai jos: **subiectele** – cu două linii, **formele verbale pasive** – cu o linie, iar **complementele (prepoziționale) de agent** – cu trei linii.

- Vreau ca actrița să fie aplaudată de public.
- Emil a fost obligat de părinți să urmeze medicina.
- Balerina este admirată de spectatori.
- Nu-mi amintesc ca el să fi fost văzut de cineva.
- Sportivul fusese antrenat de tatăl său.
- Poezia va fi recităta de Elena.
- Merele erau culese de țărani.

b) Scrie, pe spațiul punctat din dreptul enunțurilor de mai sus, modul și timpul fiecărui verb la diateza pasivă.

3. Transformă următoarele forme verbale active în forme verbale pasive:

să primească –	văzuseși –
am întrebat –	voi auzi –
aș fi mângâiat –	spunând –

4. Bifează enunțurile în care structurile subliniate au funcția de complement de agent.

- S-a adăpostit de ploaie.
- Prăjitura a fost făcută de mine.
- Nu mă tem de câini.
- Elevul este ascultat de profesor.

5. a) Transformă, după model, enunțurile de mai jos.

Model: *Nimeni nu a întrebat-o. Ea n-a fost întrebată de nimeni.*

- Razele soarelui mângâie pământul.
- Părinții îl vor lăuda pe Mihai.
- Mama l-a certat pe copil.
- Bunica pregătise supa.
- Colegii m-ar fi încurajat.
- Ai săi cumpărau un dicționar.

b) Completează enunțurile următoare pentru a explica modificările din exemplele de mai sus.

- CD din construcția activă devine în construcția pasivă.
- Subiectul din construcția activă devine în construcția pasivă.

6. Subliniază complementele de agent din textele de mai jos.

Atenție! Complementul de agent poate determina și un verb la un mod nepredicativ!

- Din pom în pom, cucul venea adus de gândul rău.*
(Lucian Blaga, *Hronicul și cântecul vârstelor*)
- Trei zile sunt înflorită/ Ș-apoi cad de vânt pălită.*
(Doină populară)

7. Construiește enunțuri în care verbul *a deschide*, la persoana a III-a, numărul singular, să fie la:

– indicativ, perfect compus, pasiv;

.....

– conjunctiv perfect, activ;

.....

– conjunctiv prezent, pasiv.

.....

8. Stabilește corespondența dintre informațiile din cele două coloane:

Aș fi întrebat ceva.	•	• infinitiv perfect, activ
Dacă aș fi întrebat de către voi, aș spune secretul.	•	• infinitiv prezent, pasiv
A fi cunoscut de toți este o onoare.	•	• condițional-optativ perfect, activ
Nu-mi amintesc a fi cunoscut acea persoană.	•	• condițional-optativ prezent, pasiv

9. Scrie în fiecare casetă felul predicatelor marcate, apoi notează pe spațiile punctate valoarea verbului *a fi*.

Eu *voi fi ascultat* destulă muzică clasică.

Eu *voi fi ascultat* la fizică.

Haina aceasta *este ruptă*, cealaltă *este nouă*.

Haina aceasta *este ruptă* de fratele meu.

Maria *este logodită*.

Maria *este certată* de mama ei.

Ei *vor fi agitați* la aflarea rezultatului.

Ei *vor fi provocați* să-și dea arama pe față.

Grâul *este încolțit*.

Grâul *este secerat* de țărani.

Era îmbătrânit de neazuri.

Acum parcă *era îmbătrânit* cu zece ani.

Mama *e obosită* de atâtea vizite.

Ieri, mama *era obosită*.

Copilul *era adormit* de bunica lui.

Când am ajuns acasă, copilul *era adormit* deja.

- Era supărat de amicul lui.
- Era supărat pe toată lumea.
- Apa oceanului e agitată de furtună.
- Apa oceanului e agitată.

10. Subliniază predicatele, menționând numărul propozițiilor din fiecare enunț.

- Poezia a fost lungă și grea.
- Poezia a fost copiată și memorată.
- Inculpatul a fost judecat și condamnat.
- Inculpatul a fost agresiv și insolent.
- Cartea este scrisă și ilustrată de aceeași persoană.
- Cartea este nouă și interesantă.
- Desenul este conturat și colorat de pictor.
- Desenul este frumos și mare.

FIȘA NR. 3

CONSTRUCȚII CU PRONUME REFLEXIVE

1. Subliniază pronumele personale și încercuiește pronumele reflexive din textul de mai jos.

Întâi se auzi un tunet, adânc, înfundat, a cărui vibrație se răspândi, prin unde, până la chila Speranței, și de aici se transmise catargelor; sarturile întinse scoaseră un zornăit grav, ca al unor coarde de violoncel pe care muzicantul le ciupește ușor, în surdina, pregătind un acord bizar. Pe urmă un fulger vertical despărți frontul în două, de sus până în apa oceanului, unde se înfipse aruncând flăcări orbitoare, întocmai ca un uriaș aparat de sudat. Îndată alte fulgere împânzîră orizontul, într-o liniște care dădea priveliștii ceva nereal; sclipirile lor scurte păreau rășfrânte din mișcarea unor săbii pe care comandanții oștirilor le agita, îndemnându-și luptătorii la atac.

Atunci, ca și când ar fi așteptat acest semnal, norii porniră, căscând o gură uriașă, cu o falcă pe cer, cu alta pe ocean. Veneau, într-adevăr, unii pe sus, alții pe jos, în rasul valurilor, iar între ei rămânea un hău negru al cărui fund se tot adâncea. Veneau ca o lavă neagră, vâscoasă, cotropind apa și cerul înalt, unii adâncindu-se în valuri ca și cum ar fi vrut să stârpească viața oceanului până în adâncuri, alții măturând cerul în căutarea stelelor de sus, ca ele să nu mai răsară la noapte și în niciuna din celelalte nopți. Iar cerul luminat care rămânea dincoace și oceanul scaldat în soare se retrăgeau fuga, lăsând să se întindă în locul lor împărăția de smoală a vajnicului uragan.

(Radu Tudoran, *Toate pânzele sus!*)

Cuprins

Unitatea 1. TEST INIȚIAL	5

Unitatea 2. VOCABULARUL. VARIAȚIE STILISTICĂ

A. VOCABULARUL

Sensul cuvintelor în context (actualizarea cunoștințelor)	7

MIJLOACE INTERNE DE ÎMBOGĂȚIRE A VOCABULARULUI

Derivarea (actualizarea cunoștințelor)	10

Compunerea (actualizarea cunoștințelor)	12

Conversiunea	14

MIJLOACE EXTERNE DE ÎMBOGĂȚIRE A VOCABULARULUI

Împrumuturile lexicale	17

CATEGORII SEMANTICE

Sinonimele. Antonimele (actualizarea cunoștințelor)	20

Omonimele. Cuvintele polisemantice (actualizarea cunoștințelor)	22

Paronimele. Pleonasmul (actualizarea cunoștințelor)	25

B. VARIAȚIE STILISTICĂ

Termeni științifici (actualizarea cunoștințelor)	28

Limba popular. Variație regională a limbii (actualizarea cunoștințelor)	29

Valori stilistice ale diminutivelor (actualizarea cunoștințelor)	30

Variații de registru. Limba colocvial, limba cultivată (familiarizare).....	33

Argoul. Jargonul	34

Selecție lexicală în limba vorbită și în limba scrisă (actualizarea cunoștințelor).	

Construcția frazei în limba vorbită și în limba scrisă	37

Organizarea coerentă a textului: succesiunea ideilor, folosirea corectă a timpurilor verbale și a anaforelor	39

Propuneri de itemi pentru evaluare: Vocabularul. Variație stilistică	42

<i>Test stadial nr. 1</i>	47

Unitatea 3. ORTOEPIE ȘI ORTOGRAFIE

Tipuri de sunete. Vocale, semivocale, consoane. Corespondența dintre sunet și literă (actualizarea cunoștințelor)	50

Structura fonologică a cuvintelor: diftong, triftong, hiat (actualizarea cunoștințelor)	51

Despărțirea cuvintelor în silabe – principiul fonetic (actualizarea cunoștințelor)	51

Utilizarea corectă a accentului. Variante accentuale admise/neadmise de normă (actualizarea cunoștințelor)	52

Scrierea și pronunția cuvintelor de origine străină, conținând foneme nespecifice limbii române	53
Propuneri de itemi pentru evaluare: Ortoepie și ortografie	54
<i>Test stadial nr. 2</i>	59

Unitatea 4. CONSTRUCȚII SINTACTICE. FRAZA

A. CONSTRUCȚII SINTACTICE

Construcții active	62
Construcții pasive cu verbul <i>a fi</i>	63
Construcții cu pronume reflexive	66
Reflexivul pasiv	68
Construcții impersonale	69

B. FRAZA

Raporturi sintactice în frază. Elemente de relație în frază. Coordonarea prin juxtapunere și prin joncțiune (actualizarea cunoștințelor). Subordonarea prin conjuncții subordonatoare, prin pronume și adverbe relative. Norme de punctuație	72
Propoziția. Clasificarea propozițiilor (actualizarea cunoștințelor)	74
Construcții incidente	77
Enunțuri eliptice. Norme de punctuație	78
Propuneri de itemi pentru evaluare: Construcții sintactice. Fraza	80
<i>Test stadial nr. 3</i>	84

Unitatea 5. FUNCȚII SINTACTICE. PREDICATUL. SUBIECTUL

A. PREDICATUL

Predicatul verbal (actualizarea cunoștințelor)	87
Predicatul nominal (actualizarea cunoștințelor)	89
Verbe predicative/copulative, verbe personale/impersonale (actualizarea cunoștințelor)	90

B. SUBIECTUL

Subiectul exprimat (simplu și multiplu). Subiectul neexprimat (inclus, subînțeles). Actualizarea cunoștințelor. Subiectul nedeterminat	93
Acordul predicatului cu subiectul (actualizarea cunoștințelor)	96
Propuneri de itemi pentru evaluare: Predicatul. Subiectul	97
<i>Test stadial nr. 4</i>	101

Unitatea 6. REALIZĂRI SINTACTICE ALE UNOR FUNCȚII SINTACTICE.

ATRIBUTUL ȘI REALIZĂRILE SALE.

REALIZĂRI PROPOZIȚIONALE: ATRIBUTIVA

Expansiunea și contragerea	104
Atributul (actualizarea cunoștințelor)	105
Apoziția. Norme de punctuație	107
Propoziția atributivă (AT)	111
Propuneri de itemi pentru evaluare: Atributul. Propoziția atributivă	114
<i>Test stadiul nr. 5</i>	118

Unitatea 7. COMPLEMENTELE

REALIZĂRI PROPOZIȚIONALE ALE COMPLEMENTELOR: CD, CI, CPREP

Complementul direct (actualizarea cunoștințelor)	121
Propoziția completivă directă (CD)	122
Complementul indirect (actualizarea cunoștințelor)	126
Propoziția completivă indirectă (CI)	127
Complementul prepozițional (actualizarea cunoștințelor)	129
Propoziția completivă prepozițională (CPrep)	131
Propuneri de itemi pentru evaluare: Complemente. Realizări propoziționale ale complementelor: CD, CI, CPrep	133
<i>Test stadiul nr. 6</i>	137

Unitatea 8. CIRCUMSTANȚIALELE

A. REALIZĂRI PROPOZIȚIONALE ALE CIRCUMSTANȚIALELOR: CL, CT, CM

Circumstanțialul de loc (actualizarea cunoștințelor)	140
Propoziția circumstanțială de loc (CL)	142
Circumstanțialul de timp (actualizarea cunoștințelor)	145
Propoziția circumstanțială de timp (temporală/CT)	147
Circumstanțialul de mod (actualizarea cunoștințelor)	150
Propoziția circumstanțială de mod (modală/CM)	152
Propuneri de itemi pentru evaluare: Circumstanțiale. Realizări propoziționale ale circumstanțialelor: CL, CT, CM	154
<i>Test stadiul nr. 7</i>	159

B. REALIZĂRI PROPOZIȚIONALE ALE CIRCUMSTANȚIALELOR: CZ, CS, CDȚ, CV

Circumstanțialul de cauză (actualizarea cunoștințelor)	162
Propoziția circumstanțială de cauză (CZ)	163
Circumstanțialul de scop (actualizarea cunoștințelor)	166
Propoziția circumstanțială de scop sau finală (CS/F)	167

Construcții condiționale	170
Construcții concesive	174
Propuneri de itemi pentru evaluare: Circumstanțiale. Realizări propoziționale ale circumstanțialelor: CZ, CS, CDȚ, CV	177
<i>Test stadial nr. 8</i>	183

Unitatea 9. TESTE FINALE

<i>Test final nr. 1</i>	187
<i>Test final nr. 2</i>	191

Răspunsuri și bareme de notare	195